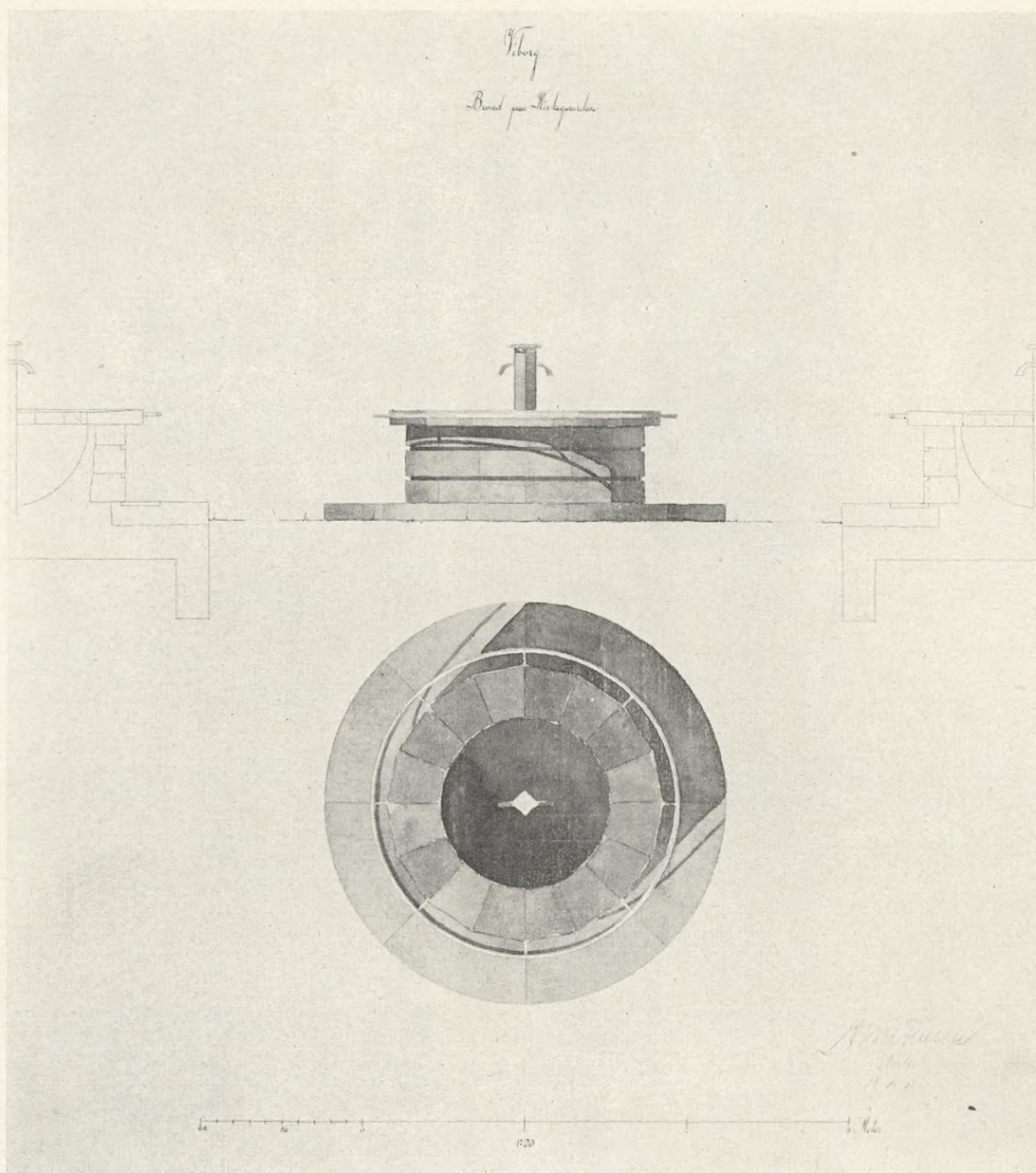

Nogle Detailler fra en ny Kirkegaard.

Af Havearkitekt Johannes Tholle.

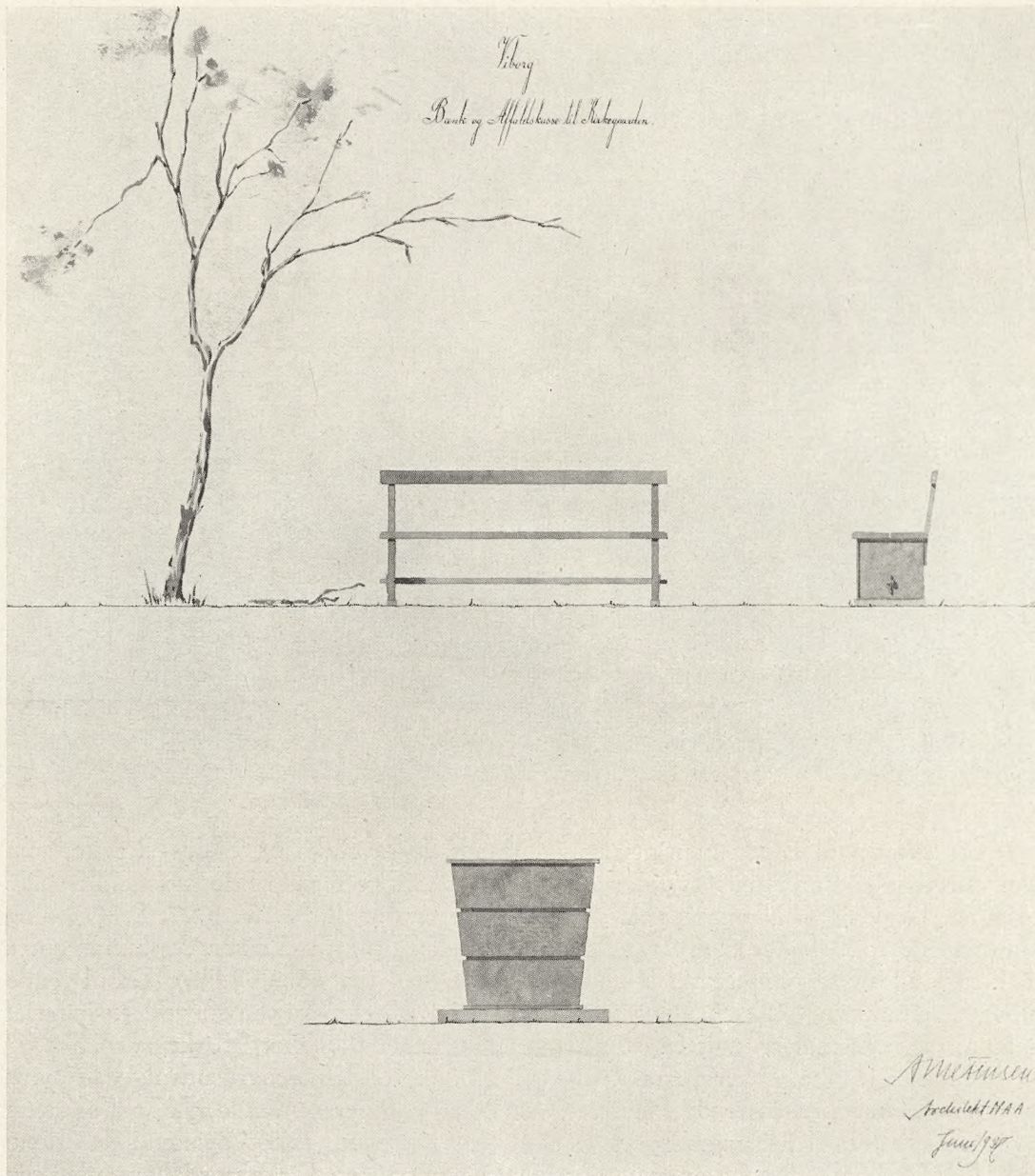
Hvor nødvendigt det end er, at man har en god Plan at arbejde efter, naar det gælder Udformning af en Kirkegaard – ligesaa nødvendigt er det dog, at Detaillerne bliver gode. Ikke blot hjælper Detaillerne med til at underbygge Helhedsindtrykket og

Projekteret Indgangsparti til Viborg Kirkegaard.
Arkitekt Arne Finsen.

gøre det smukt og hyggeligt; men indirekte betyder veldisciplinerede og gennearbejdede Detailler, at Publikum opdrages til at forstaa, at der kan gøres noget ud af en Bagatel, og at derfor ogsaa Enkelthederne paa deres egne Gravsteder bør være Genstand for en Gennearbejdelse og Kultivering. Derfor har Kirkegaardsbestyrererne en vis Forpligtelse til ikke at negligere Smaatingene for de store, og det maa gøres klart, at alt ikke er naaet med at faa en Kirkegaard planeret, tilsaaet, beplan-

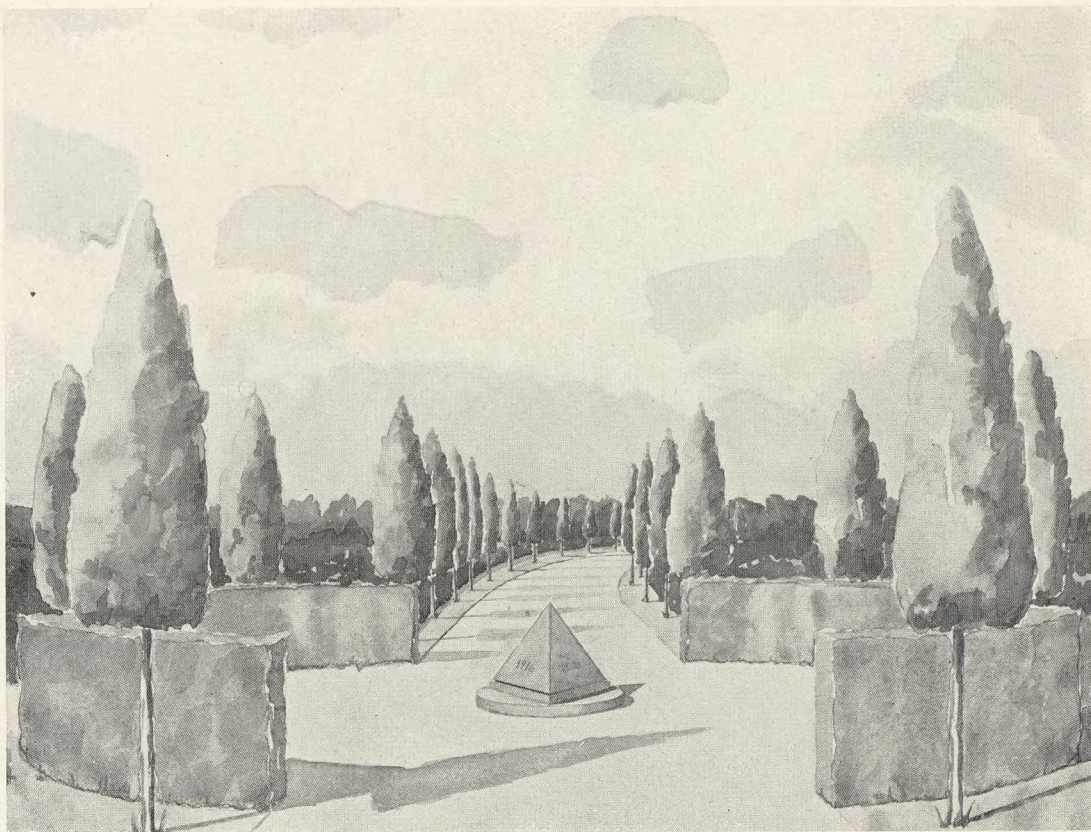
Projekteret rund Vandkumme af Granit og Sandsten til Viborg Kirkegaard.
Arkitekt Arne Finsen.

tet og indviet. Er Detaillerne ikke i Orden fra første Færd, melder der sig snart Krav om dette og hint, og da gælder det om, at man vælger det rette.

Til Kirkegaardsdetailler skal i denne Forbindelse (hvor der ikke tænkes paa Beplantningen, men udelukkende paa de døde Genstande), nævnes saadanne Ting som Indgangspartiet, der er af stor Vigtighed, – Vandkummerne, der ofte mangler selv paa store Kirkegaarde, – Skraldekasserne, der ligeledes ofte savnes, – Opslagstavler, der

Projekteret Bænk og Skraldekasse til Viborg Kirkegaard.
Arkitekt Arne Finsen.

skal være beskyttede paa hensigtsmæssig Maade imod Regn og Slid, – Bænke, som kan tilfredsstille Publikums Trang, saa man bliver befriet for at se de besøgende sidde ovenpaa Gravene, – Nummerpæle, som tidligere er omtalt (V. K. 1927, S. 47), – og saa disse større Detailler, som Arbejdsskure, Kapeller o. s. v., – Emner, der kunde gøres til Genstand for en omfattende Behandling, og hvortil der siden vil blive Tid at vende tilbage. Ved nærværende skal der gives en Række Eksempler paa en god Løsning af flere af disse Detailler, saaledes som de er udarbejdet til Viborg Kirkegaard.

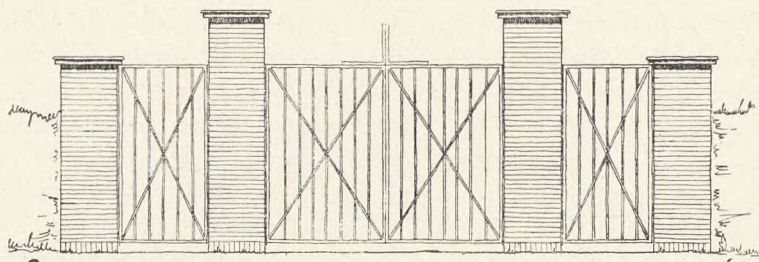
Man har i Viborg været saa heldig til Medlem af Kirkegaardsudvalget at have faaet en Række interesserede Personer, som hver paa deres Maade har søgt at sætte sig grundigt ind i Kirkegaardsspørgsmaalet, og som (skønt ikke Fagmænd paa dette Omraade) har naaet at faa en god Forstaaelse af, at til en Kirkegaard hører der saa mange Ting, hvis Udformning ikke er en ligegyldig Ting, men som netop ved at faa en god Form giver Kirkegaarden det Plus, som skal til for at gøre den tiltalende og i alle Henseender smuk. Man har derfor foretrukket i Stedet for at gennemføre den hele Udvidelse af Kirkegaarden paa een Gang og derved maaske være nødt til at maatte anvende Imiteringer og secunda Materialer, at nøjes med at udføre en mindre Del af Kirkegaarden og saaledes faa den grundigt og godt gennemarbejdet. Man har saaledes bestandigt vraget Cementindretninger for ægte Stenarbejder.

Parti med Mindesmærke for Kirkegaardens Indrettelse, Viborg.
Mindesmærke: Arkitekt Arne Finsen. Haveparti: Havearkitekt Johannes Tholle.

Til Udformning af de forskellige Detailler, som der foreløbig har været Tale om, tillod Udvalget mig at bede Arkitekt *Arne Finsen* bringe Forslag, og fra dennes Side fremkom da Forslag til Indgangsparti, Vandkummer, Bænke, Skraldekasser m. m. Til Indhegningen mod Rødevej (øverst paa Planen V. K. S. 30) forudsættes der rejst en Mur, og til Brug for denne tegnedes den smukke Portal S. 53. Imidlertid har Muren maattet udskydes i det uvisse, og man har derfor med Beklagelse maattet gaa til Indretning af det andet, mere beskedne, Indgangsparti, som ses nedenfor. Dette bestaar af murede Piller (Flensborgsten) med en Smedejernslaage. Vandkummen S. 54 tænkes udført af Sandsten og Granit, ligesom der tænkes paa en firkantet muret Kumme. Bænken S. 55 er tænkt med Sidestykker af Sandsten og med Egetræsoverligger, — Skraldekasserne S. 55 af Eg.

Disse foran nævnte Detailler er de nødvendige. Efterfølgende er den ønskelige og forestiller (S. 56) en tresidet Pyramide, hvis Funktion er at minde om de tre Aar, da Kirkegaarden blev til eller blev udvidet, nemlig Aarene 1808, 1916 og 1927. Udformningen af dette Kulturmonument, hvis Plads formentlig er velegnet til dets Opstilling, skal fortælle noget andet end det, alle de andre Sten paa Kirkegaarden taler om. Det er ikke Død, men Liv og Virke, der skal fortælles om, — og Slægten, der kommer, skal forstaa, hvorfor denne Del af Kirkegaarden er saadan, og den anden saadan. Det er Tiden, der har sat sine Spor, og Udviklingen, der er gaaet hen over Samfundet. Det er paa samme Tid et Hjemstavnsmonument som et historisk Monument og saaledes i bedste Kontakt med Tidens Aand.

Endnu da dette skrives (i August), er Skæbnen ikke afgjort for alle de nævnte Detaillers Vedkommende; men har man Evne, som man har Vilje, vil man for Viborg Kirkegaards Vedkommende søge, at den i Henseende til Detailler ikke kommer til at staa tilbage for de bedste Forbilleder.

Indgangsparti med murede Piller og Smedejernslaage til Viborg Kirkegaard.
Arkitekt Arne Finsen.